

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Tdo/33/2019
Identifikačné číslo spisu: 6117010728
Dátum vydania rozhodnutia: 28.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Dana Wänkeová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:6117010728.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dany Wänkeovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Pavla Farkaša, na neverejnom zasadnutí konanom 28. apríla 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného B. B., pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), d) Trestného zákona, o dovolaní obvineného B. B. podanom proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. januára 2019, sp. zn. 4To/126/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného B. B. o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej aj len „súd prvého stupňa“) z 28. septembra 2018, sp. zn. 3T/50/2017 bol obvinený B. B. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

od 18. 07. 2015 do polovice novembra roku 2015 na bližšie nezistenom mieste, hlavne v B. K. v J. J. spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej družke G. Y., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom J. J. tak, že túto pod vplyvom alkoholu opakovane, v priemere trikrát do mesiaca udieral dľaňami do tváre, strkal do nej, ťahal ju za vlasy a súčasne jej každý deň opakovane nadával do špinavých kuriev a štetiek, tiež že je neschopná žena, pričom týmito konaniami G. Y., narodená XX.XX.XXXX neutrpela zranenia, ktoré by si vyžiadali lekárske ošetrenie,

následne od druhej polovice novembra roku 2015 konania pokračovali aj v Českej republike na ubytovniach v J. L. B., C., G., C. J., B. a J. s tým, že G. Y., narodenú XX.XX.XXXX fyzicky napádal pravidelne, niekedy aj dvakrát do týždňa, a to údermi do tváre a tela, tieto boli vedené aj pästami a rôznymi predmetmi ako opasok, mobil, varecha, káble od elektrických spotrebičov a od nabíjačky na mobilný telefón, ťahal ju za vlasy, hádzal ju do nábytku, kopal ju do nôh, škrtil ju rukami a vankúšom, vykrúcal jej ruky, pri pohlavnom styku požadoval od G. Y. také polohy a praktiky, ktoré nemohla robiť počas tehotenstva a súčasne jej každý deň opakovane nadával do kuriev, štetiek, prič, že je tučná ako prasa a podobne, kde takéhoto konania sa dopúšťal hlavne pod vplyvom omamných a psychotropných látok, pričom tieto útoky vyvrcholili dňa 26.11.2016 v popoludňajších hodinách na presne nezistenom

mieste v blízkosti železničnej stanice v Brne v Českej republike, kde v parku na lavičke polial G. Y. horľavinou a zapálil ju, v dôsledku čoho bola pre popáleniny hospitalizovaná vo Fakultnej nemocnici Brno, Česká republika až do 23.12.2016, kedy sama z nemocnice odišla, kde týmto konaním G. Y., narodená XX.XX.XXXX, trvale bytom J. J. utrpela popáleninu krku III. stupňa, popáleninu II. b a III. stupňa na ušných boltcoch a brade II. b a III. stupňa, popáleninu II. b a III. stupňa v oblasti ruky a prstov ľavej hornej končatiny, popáleninu II. b a III. stupňa celoobvodovú na ľavom predkolení a popáleninu dolnej tretiny stehna vľavo so stlačením ciev a poruchou prekrvenia končatiny a popálenia predkolenia vpravo, dominantne v prednej časti kolena a prednej časti dolnej štvrtiny stehna II.b a III. stupňa, teda celkom popáleniny II. b a III. stupňa na 13% povrchu tela, konania sa dopustil napriek tomu, že bol rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T/47/2007 zo dňa 10.07.2007, právoplatný toho istého dňa, uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona za čo mu bol uložený podľa § 188 ods. 1 Trestného zákona, § 117 ods. 1 Trestného zákona, § 41 ods. 2 Trestného zákona nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 2 rokov a rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 2T/59/2010 zo dňa 14.09.2010, právoplatný toho istého dňa bol uznaný vinným zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, 2 písm. c) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 5 rokov.

Za to bol obvinenému súdom prvého stupňa podľa § 208 ods. 3 Trestného zákona za použitia § 38 ods. 2 Trestného zákona, § 47 ods. 2 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 20 rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Súčasne mu bolo podľa § 73 ods. 1 písm. d) Trestného zákona uložené ochranné protialkoholické a protitoxikomanické liečenie ústavnou formou.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením zo 17. januára 2019, sp. zn. 4To/126/2018 rozhodujúc na podklade odvolania podaného obvineným a okresným prokurátorom postupom podľa § 319 Trestného poriadku tieto odvolania zamietol.

Proti vyššie označenému uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený najskôr sám, následne prostredníctvom obhajkyne dovolanie, a to s poukazom na údajné naplnenie dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Ním uplatňovaný dovolací dôvod odôvodnil namietajúc, že v dobe prvého rozhodnutia prvostupňového súdu, t. j. v dobe vydania rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica z 20. apríla 2018, bolo prvostupňovým súdom zistené k jeho osobe ako obžalovanému, že bol v minulosti dvakrát odsúdený, pričom poukázal na svoje predchádzajúce odsúdenia. Prvostupňový súd sa v rámci konania zaoberal predbežnou otázkou, či v jeho prípade došlo k zahladeniu odsúdenia rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica, sp. zn. 2T/47/2007 z 10. júla 2007, pričom súd si vyžiadal na vyriešenie predbežnej otázky jeho hodnotenie z ústavu na výkon trestu odňatia slobody a podľa jeho informácií bolo súdu prvého stupňa oznámené, že jeho osobný spis bol po piatich rokoch skartovaný, teda nebol archivovaný, preto súd prvého stupňa v zmysle zásady in dubio pro reo posúdil predbežnú otázku v jeho prospech a vyslovil zahladienie odsúdenia. Tým nebolo zistené naplnenie podmienok pre uloženie doživotného trestu podľa § 47 ods. 2 Trestného zákona a uložil mu trest odňatia slobody vo výmere 10 rokov. Krajský súd po preskúmaní podaného odvolania konštatoval pochybenie súdu prvého stupňa a zrušil uvedený rozsudok okresného súdu s tým, že vytkol súdu prvého stupňa, že neprihliadol na rozhodnutie samosudcu Okresného súdu Banská Bystrica zo 6. júna 2018, sp. zn. 1Nt/26/2018, ktorým bolo rozhodnuté, že žiadosť odsúdeného B. B. o zahladienie trestu pod sp. zn. 2T/47/2007 bola zamietnutá z dôvodu, že vo výkone prvého trestu odňatia slobody bol trikrát disciplinárne potrestaný. Keďže prvostupňový súd rozhodol 6. júna 2018 o zahladiení, v čase prvého rozhodovania nemohol a nemal prihliadať na toto rozhodnutie. Následne mu bol uložený trest vo výmere 20 rokov a tento trest považuje za uložený v rozpore so zásadami ukladania trestov.

Obvinený poukázal v ďalšej časti na skutočnosť, že v jeho prípade došlo postupom Okresného súdu Banská Bystrica k porušeniu zásady ne bis in idem, keď v konaní sp. zn. 3T/50/2017 rozsudkom z 20. apríla 2018 okresný súd rozhodol o zahladiení jeho odsúdenia ako mladistvého v jeho prospech a v

konaní sp. zn. 1Nt/26/2018 zo 6. júna 2018 rozhodol o zamietnutí žiadosti o zahľadenie odsúdenia ako mladistvého.

V ďalšej časti dovolania namiel obvinený, že mu nebolo preukázané jednoznačným a vierohodným spôsobom spáchanie skutku, ktorý sa mu kládol za vinu, pričom v konaní ho usvedčuje jedine výpoveď poškodenej.

Navrhol preto, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona a zrušil dovolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa - teda Okresného súdu Banská Bystrica z 28. septembra 2018, sp. zn. 3T/50/2017, ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu - Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. januára 2019, sp. zn. 4To/126/2018 a prikázal okresnému súdu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený odôvodnil dovolanie aj sám predovšetkým skutkovými okolnosťami, poukazujúc na vykonané dôkazy a dožadujúc sa vykonania ďalších dôkazov. V dodatočne doručených doplneniach dovolania poukázal na skutočnosť, že boli porušené jeho práva v konaní, nakoľko žiadal o zmenu obhajcu, napriek tomu mu bol ponechaný ten istý a tiež namiel zákonnosť znaleckého posudku, ktorý vychádzal z lekárskej správy.

K dovolaniu obvineného sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „prokurátor“).

Vo všeobecnosti prokurátor úvodom v podanom vyjadrení skonštatoval, že dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku daný nie je s tým, že rovnaké skutočnosti, resp. výhrady či námietky vo vzťahu k vykonanému dokazovaniu obvinený uvádzal spolu s jeho obhajcom aj v konaní pred prvostupňovým súdom, ako aj v konaní pred súdom odvolacím. Poukázal na odôvodnenie rozhodnutí súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu a tiež na skutočnosť, že pri ukladaní trestu musel súd prihliadať na rozhodnutie sp. zn. 1Nt/26/2018, ktorým bola zamietnutá žiadosť obvineného o zahľadenie odsúdenia. Navrhol, aby dovolací súd dovolanie obvineného odmietol podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

K vyjadreniu prokurátora sa vyjadril obvinený, z obsahu ktorého vyplýva, že sa s ním nestotožňuje a trvá na svojich argumentoch. Rovnako tak z vyjadrenia obhajkyne obvineného vyplýva, že s tvrdeniami prokurátorky sa nestotožňuje.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h/ Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku), na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a obsahuje odôvodnenie (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku); po vykonaní takto vymedzenej formálnej prvotnej prieskumnej povinnosti však najvyšší súd dospel k záveru, že nie je možné o dovolaní rozhodnúť v súlade s návrhom obvineného, pretože je zjavné, že dôvod dovolania, existenciu ktorého prezumuje podaným dovolaním obvinený, v preskúmvanej trestnej veci obvineného splnený nebol a nebol naplnený ani iný dovolací dôvod; pričom k uvedenému záveru najvyšší súd dospel na podklade nasledovných právnych úvah:

Úvodom najvyšší súd vo vzťahu ku skutkovej podstate dovolacieho dôvodu označeného obvineným pripomína, že v dovolacom konaní nie je dovolací súd oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť zisteného skutku (veta za bodkočiarkou § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku), okrem situácie, ak je osobou podávajúcou dovolanie minister spravodlivosti v rámci jeho dispozičnej právomoci zverenej § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Skutkový stav môže najvyšší súd teda zo skutkového hľadiska hodnotiť skutočne len pomerne izolovaným prístupom a to síce, či skutok alebo iné okolnosti skutkovej povahy boli správne právne posúdené; teda či boli právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva.

Preto v dovolacom konaní na podklade mimoriadneho opravného prostriedku v zásade nemožno preverovať úplnosť vykonaného dokazovania a správnosť hodnotenia jednotlivých dôkazov - výnimkou je len už naposledy označené ustanovenie Trestného poriadku - nakoľko tieto predstavujú otázky upravené normami procesného práva, ktoré nie sú hmotnoprávnej povahy. Uvedený záver zodpovedá skutočnosti, že dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom a rozhoduje o ňom najvyšší súd už v tretej inštancii, kde nemožno znovu vytvárať, či meniť skutkové zistenia. S ohľadom na citované nemôže najvyšší súd teda ani ďalej spochybňovať skutkové zistenia, prehodnocovať vykonané dôkazy a ich hodnotenie, nakoľko uvedená činnosť je zákonom zverenou doménou, ba priam privilegiom v konaní pred súdmi nižšej inštancie.

Z obsahu podaného dovolania je zrejmé, že obvinený evidentne nerozlišuje skutkové námietky od námietok právnych (ktoré jediné by bolo možné považovať za relevantné, a teda bolo by potrebné sa nimi zo strany konajúceho dovolacieho súdu zaoberať), čoho bezprostredným následkom je okrem iného to, že podané dovolanie (mimoriadny opravný prostriedok) je koncipované tak vecne, ako aj obsahovo ako len ďalšie odvolanie (riadny opravný prostriedok). Priamym prejavom tejto kvalitatívnej charakteristiky podaného dovolania je pritom skutočnosť, že obvinený len ďalej pokračuje vo svojej obhajobe, opakuje (až na malé výnimky) námietky predložené v predchádzajúcom konaní a nereflektuje právnú konštrukciu ním uplatňovaného dôvodu dovolania.

Ako však už najvyšší súd zdôraznil vyššie, dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu určený k náprave v zákone výslovne uvedených procesných a hmotnoprávnych pochybení a (v zásade) neslúži k revízii a náprave skutkových zistení, ktoré urobili súdy nižších stupňov, ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania (výnimkou je len už zmieňovaný dôvod dovolania dostupný iba pre ministra spravodlivosti).

Čo sa potom týka viazanosti dovolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku, k tomu je dôležité poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Pokiaľ teda obvinený v podanom dovolaní neuvedie námietku právneho charakteru, nie je pri viazanosti uplatnenými vecnými námietkami (a nie dôvodmi dovolania podľa § 371 Trestného poriadku) nielen povinnosťou, ale ani možnosťou dovolacieho súdu sa následne akokoľvek vyjadrovať k otázke samotnej správnosti právnej kvalifikácie ustáleného konania. Nestačí len formálne použiť napríklad pojem „právny záver ...“, ak z materiálneho hľadiska obvinený napáda zjavne záver skutkový. Inak povedané, dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je obvineným síce správne uplatňovaný z formálneho hľadiska, no s poukazom na vecný obsah argumentácie obvineného obsiahnutej v podanom dovolaní ide celkom zjavne výlučne o námietky skutkového charakteru (teda z pohľadu daného dovolacieho konania „nepripustnými“ skutkovými námietkami). Avšak, ako už aj bolo zdôraznené vyššie, skutková veta tak, ako bola ustálená zo strany súdov nižšieho stupňa, je pre dovolací súd (konajúci iba na podklade dovolaní obvinených) záväzná - v predmetnom mimoriadnom opravnom konaní už nemožno prehodnocovať ustálené skutkové závery, skúmať ich úplnosť, či správnosť.

Akokoľvek ďalšia argumentácia dovolacieho súdu je tu pritom (s poukazom na už doposiaľ uvedené) zbytočná, keďže by išlo len o opätovné opakovanie už vyššie podrobne precizovaných právnych úvah. Na ústavne konformné vysporiadanie sa s námietkami obvineného takejto povahy plne postačuje strohé konštatovanie, že odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými (ale tiež právnymi) závermi súdu prvého stupňa, a tieto považoval sa dostatočne preukázané vykonanými dôkazmi.

Pre dovolací súd je teda rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený B. B. spáchal skutok tak, ako je uvedený v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd; inak povedané, že použitú právnú kvalifikáciu odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú v popise skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov skutkovej podstaty označených trestných činov a majú tomu zodpovedajúci odraz v právnej vete, čomu zodpovedá právny

záver vyjadrený v posúdení skutku ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. a), písm. d) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 138 písm. b) Trestného zákona.

Pokiaľ však ide o námietku obvineného, že došlo k porušeniu zákona, keď bolo rozhodnuté dvakrát o zahladiení odsúdenia obvinenému, k tomu dovolací súd konštatuje, že k žiadnemu pochybeniu zo strany súdov nižšieho stupňa v tomto smere nedošlo. Je pravdou, že súd prvého stupňa rozhodoval vo veci dvakrát, keď jeho prvé rozhodnutie (rozsudok z 20. apríla 2018) bolo odvolacím súdom zrušené, pričom súd prvého stupňa prejudiciálne pri svojom prvom rozhodovaní dospel k záveru, že na - v poradí prvé odsúdenie obvineného - nemožno prihliadať. Nemožno pritom opomenúť fakt, že obvinený bol v minulosti odsúdený (okrem ďalšieho odsúdenia) aj rozsudkom z 10. júla 2007, sp. zn. 2T/47/2007, zahladienia ktorého trestu sa obvinený dožadoval. Právoplatne bolo rozhodnuté (6. júna 2018 vo veci vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. INt/26/2018) o zamietnutí žiadosti o zahladienie odsúdenia, pričom toto právoplatné rozhodnutie súdu nemôže byť nahradené konštatovaním v rámci riešenia prejudiciálnej otázky. S uvedenou skutočnosťou sa navyše dostatočne vysporiadali ako súd prvého stupňa, tak aj súd odvolací a správne ju potom preniesli aj do okolností týkajúcich sa uloženia trestu obvinenému. Z uvedených dôvodov nemožno konštatovať obvineným sa dožadovaného porušenia ustanovení zákona.

Z uvedeného vyplýva, že skutková podstata dovolacieho dôvodu uplatňovaného obvineným v trestnej veci tvoriacej predmet dovolacieho prieskumu nebola naplnená.

Najvyšší súd nezistil naplnenie dovolacieho dôvodu označeného obvineným v podanom dovolaní, ani naplnenie iného dovolacieho dôvodu. Preto dovolane obvineného postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol. Rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.